

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 08.4.2003
COM(2003) 176 τελικό

2003/0068 (CNS)

Πρόταση

ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

**ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ
ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ**

(υποβληθείσα από την Επιτροπή)

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Ουσιαστική επανεξέταση βάσει εκτεταμένης αξιολόγησης και των προσανατολισμών του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου

Το άρθρο 128 παράγραφος 2 της Συνθήκης προβλέπει την ετήσια έκδοση κατευθυντήριων γραμμών για τις πολιτικές των κρατών μελών για την απασχόληση βάσει πρότασης της Επιτροπής.

Η παρούσα πρόταση παρέχει μια ουσιαστική επανεξέταση βάσει εκτεταμένης αξιολόγησης, που πραγματοποιήθηκε από κοινού από την Επιτροπή και τα κράτη μέλη, της εμπειρίας των πρώτων πέντε ετών της στρατηγικής για την απασχόληση. Ακολούθησε η ανακοίνωση της 14ης Ιανουαρίου 2003 όπου αναπτύσσεται η άποψη της Επιτροπής για το μέλλον της ευρωπαϊκής στρατηγικής για την απασχόληση και για τις προτεραιότητες των νέων κατευθυντήριων γραμμών για την απασχόληση¹. Στις προτάσεις λαμβάνονται υπόψη τα συμπεράσματα του εμπειριστατωμένου διαλόγου και οι διαβουλεύσεις που έγιναν το 2002 και το 2003 μέχρι σήμερα, με όλα τα θεσμικά όργανα της ΕΕ και άλλους σημαντικούς συντελεστές, συμπεριλαμβανομένης της κοινωνίας των πολιτών. Εκφράζουν ιδιαίτερα τις σημαντικές συνεισφορές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, συμπεριλαμβανομένων του ψηφίσματος της 25ης Σεπτεμβρίου 2002 για την αξιολόγηση της ευρωπαϊκής στρατηγικής για την απασχόληση, του ψηφίσματος της 5ης Δεκεμβρίου 2002 για τον εξορθολογισμό των ετησίων κύκλων συντονισμού της οικονομικής πολιτικής και της πολιτικής απασχόλησης, καθώς και του ψηφίσματος του Φεβρουαρίου 2003 για την προετοιμασία της εαρινής ευρωπαϊκής συνόδου κορυφής.

Το εαρινό Ευρωπαϊκό Συμβούλιο που συνεδρίασε στις 20 και 21 Μαρτίου 2003 στις Βρυξέλλες διατύπωσε σαφείς προσανατολισμούς για τις μελλοντικές κατευθυντήριες γραμμές για την απασχόληση και τόνισε τα μηνύματα που έστειλε το Συμβούλιο και η Επιτροπή στο πλαίσιο της κοινής έκθεσης για την απασχόληση που εγκρίθηκε στις 06/03/2003.

Μια μεσοπρόθεσμη στρατηγική για την αντιμετώπιση των νέων προκλήσεων για την αγορά εργασίας

Οι κατευθυντήριες γραμμές ανταποκρίνονται στην ανάγκη επανασχεδιασμού της στρατηγικής για την απασχόληση ώστε να ληφθεί υπόψη η διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης και να ασκηθεί καλύτερα η στρατηγική της Λισσαβώνας. Η αξιολόγηση της παρελθούσας εμπειρίας επιβεβαίωσε το θετικό ρόλο της στρατηγικής για την απασχόληση στην υποστήριξη της επίδοσης της απασχόλησης τα τελευταία χρόνια. Ωστόσο, η επιτάχυνση των οικονομικών, κοινωνικών και δημογραφικών αλλαγών, η παγκοσμιοποίηση και οι ανάγκες της σύγχρονης οικονομίας και η προσεχής διεύρυνση της ΕΕ αντιπροσωπεύουν σημαντικές προκλήσεις για την απασχόληση που πρέπει τώρα να αντιμετωπιστούν από τις κατευθυντήριες γραμμές.

Σύμφωνα και με το αίτημα για απλοποιημένη προσέγγιση, οι κατευθυντήριες γραμμές για την απασχόληση θα πρέπει να είναι σταθερότερες και να προσανατολίζονται στην επίτευξη των μεσοπρόθεσμων στόχων που καθορίστηκαν στη Λισσαβώνα με χρονικό ορίζοντα το 2010. Για το σκοπό αυτό, τηρουμένου του ετήσιου χαρακτήρα

¹ Το μέλλον της ευρωπαϊκής στρατηγικής για την απασχόληση: «Μια στρατηγική για την πλήρη απασχόληση και καλύτερες θέσεις εργασίας για όλους» COM(2003) 6 τελικό, 14.01.03

που προβλέπει η Συνθήκη, οι αλλαγές στις κατευθυντήριες γραμμές θα πρέπει να διατηρηθούν σε ένα ελάχιστο επίπεδο μέχρι την ενδιάμεση επανεξέταση που θα γίνει το 2006. Η σταθερότητα αυτή θα πρέπει να διευκολυνθεί με λιγότερες και απλούστερες κατευθυντήριες γραμμές που θα δίνουν απάντηση στις κοινές προκλήσεις. Σύμφωνα και με τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του 2003 στις Βρυξέλλες δίνεται έμφαση σε κατευθυντήριες γραμμές που θα είναι περισσότερο προσανατολισμένες στα αποτελέσματα ώστε να μπορούν τα κράτη μέλη να σχεδιάσουν τον κατάλληλο συνδυασμό μέτρων. Αυτό απαιτεί να συνοδεύονται οι κατευθυντήριες γραμμές με τους κατάλληλους στόχους.

Υποστήριξη των στόχων της Λισσαβώνας

Για την επιτυχή υλοποίηση της ημερήσιας διάταξης της Λισσαβώνας πρέπει τα κράτη μέλη να επιλέξουν πολιτικές για την απασχόληση που θα επικεντρώνονται με ισορροπημένο τρόπο και στους τρεις συμπληρωματικούς και αμοιβαία ενισχυόμενους στόχους για πλήρη απασχόληση, ποιότητα και παραγωγικότητα στην εργασία καθώς και κοινωνική συνοχή και ενσωμάτωση. Η επίτευξη των στόχων αυτών απαιτεί περαιτέρω διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις που θα επικεντρώνονται σε 10 βασικές και εξίσου σημαντικές προτεραιότητες με ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί στη διαχείριση της διαδικασίας. Οι κατευθυντήριες γραμμές για την απασχόληση παρουσιάζονται συνεπώς σε τρία μέρη και αντιστοιχούν στους τρεις κύριους στόχους της στρατηγικής, τις 10 προτεραιότητες εκτέλεσης για διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις και την ανάγκη βελτίωσης της επίτευξης αποτελεσμάτων και της διαχείρισης της διαδικασίας. Και οι τρεις συνιστώσες των κατευθυντήριων γραμμών πρέπει να αντανακλώνται στα εθνικά σχέδια δράσης και να ελέγχονται σε επίπεδο ΕΕ.

Προτεραιότητες που καθορίστηκαν για την αντιμετώπιση των υφιστάμενων και των μελλοντικών προκλήσεων

Η συνέχεια από τις παλαιές στις νέες προτεραιότητες εξασφαλίζεται από το γεγονός ότι πολλές από τις προηγούμενες κατευθυντήριες γραμμές και προτεραιότητες καλύπτονται επίσης από τις νέες κατευθυντήριες γραμμές. Ως σημαντικά παραδείγματα αναφέρουμε την ενεργοποίηση και πρόληψη, τη μεταρρύθμιση των συστημάτων φορολογίας και παροχών, την επιχειρηματικότητα, την προσαρμοστικότητα και την εξισορρόπηση ευελιξίας και ασφάλειας καθώς και τη διασφάλιση ίσων ευκαιριών για όλους. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται σε ορισμένους τομείς όπως η διά βίου μάθηση, η παράταση του επαγγελματικού βίου, η ανάγκη αύξησης της προσφοράς εργατικού δυναμικού και η πάταξη της αδήλωτης εργασίας.

Η καλή διακυβέρνηση απαιτεί τη διαμόρφωση αποτελεσματικής σύμπραξης μεταξύ των σημαντικότερων ενδιαφερόμενων μερών και ιδίως την ενεργό συμμετοχή των ευρωπαϊκών θεσμικών οργάνων, των εθνικών κυβερνήσεων και κοινοβουλευτικών επιτροπών, των περιφερειακών αρχών και της τοπικής αυτοδιοίκησης, των κοινωνικών εταίρων και της κοινωνίας των πολιτών. Η ανάγκη να βελτιωθεί η παραγωγή αποτελεσμάτων και η διαχείριση της διαδικασίας τονίζεται περισσότερο στις κατευθυντήριες γραμμές.

Συνέπεια και συμπληρωματικότητα με τους γενικούς προσανατολισμούς της οικονομικής πολιτικής

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Βαρκελώνης ζήτησε να απλοποιηθούν οι διαδικασίες συντονισμού και να συγχρονιστούν τα χρονοδιαγράμματα έκδοσης των γενικών προσανατολισμών οικονομικής πολιτικής και των κατευθυντήριων γραμμών για την

απασχόληση. Στην έκθεσή του της 3ης Δεκεμβρίου 2002 για τον εξορθολογισμό, το Συμβούλιο θεωρεί ότι ο εξορθολογισμός πρέπει να χαρακτηρίζεται από το στόχο για αυξημένη διαφάνεια και αποτελεσματικότητα, αποφυγή της επικάλυψης και των επαναλήψεων στη διατύπωση των κατευθυντήριων γραμμών και να εξασφαλίζει τη συνέπεια, τη συμπληρωματικότητα και τη συνοχή. Οι κατευθυντήριες γραμμές για την απασχόληση υποβάλλονται συνεπώς στο πλαίσιο μιας δέσμης μαζί με τις συστάσεις για την απασχόληση και τους γενικούς προσανατολισμούς οικονομικής πολιτικής. Η δέσμη αυτή αναμένεται να εγκριθεί από το Συμβούλιο στο τέλος του πρώτου εξαμήνου του 2003.

Στο πλαίσιο της απλοποιημένης προσέγγισης οι γενικοί προσανατολισμοί οικονομικής πολιτικής εξασφαλίζουν το συνολικό συντονισμό της οικονομικής πολιτικής για την Ευρωπαϊκή Ένωση, ενώ τον κορυφαίο ρόλο για το συντονισμό της πολιτικής για την απασχόληση έχουν οι κατευθυντήριες γραμμές για την απασχόληση και οι συστάσεις προς τα κράτη μέλη. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο που έγινε το 2003 στις Βρυξέλλες διατύπωσε το αίτημα για συνέπεια μεταξύ των κατευθυντήριων γραμμών για την απασχόληση και των γενικών προσανατολισμών οικονομικής πολιτικής.

Πρόταση

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

**ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ
ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ**

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 128 παράγραφος 2,

την πρόταση της Επιτροπής²,

τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου³,

τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής⁴,

τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών⁵,

τη γνώμη της επιτροπής απασχόλησης,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Το άρθρο 2 της συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Ένωσης προβλέπει ότι η Ένωση θέτει ως στόχο την προώθηση της οικονομικής και κοινωνικής προόδου και ένα υψηλό επίπεδο απασχόλησης. Το άρθρο 125 της συνθήκης ΕΚ ορίζει ότι τα κράτη μέλη και η Κοινότητα εργάζονται για την ανάπτυξη συντονισμένης στρατηγικής για την απασχόληση και δη για να προάγουν τη δημιουργία εξειδικευμένου, εκπαιδευμένου και ευπροσάρμοστου εργατικού δυναμικού, και αγοράς εργασίας ανταποκρινόμενης στις εξελίξεις της οικονομίας, προκειμένου να επιτύχουν τους στόχους που ορίζονται στο άρθρο 2.
- (2) Σύμφωνα με την έκτακτη σύνοδο κορυφής για την απασχόληση, που πραγματοποιήθηκε στις 20 και 21 Νοεμβρίου 1997 στο Λουξεμβούργο, το ψήφισμα του Συμβουλίου της 15ης Δεκεμβρίου 1997 σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για την απασχόληση⁶, δρομολόγησε μια διαδικασία μεγάλης προβολής, ισχυρής πολιτικής δέσμευσης και ευρείας αποδοχής από όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη.

² EE C ..., ..., σ. .

³ EE C ..., ..., σ. .

⁴ EE C ..., ..., σ. .

⁵ EE C ..., ..., σ. .

⁶ EE C 30, 28.1.1998, σ. 1.

- (3) Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Λισσαβώνας στις 23 και 24 Μαρτίου 2000 καθόρισε ένα νέο στρατηγικό στόχο ώστε η Ευρωπαϊκή Ένωση να καταστεί η πιο ανταγωνιστική και η πιο δυναμική οικονομία της γνώσης ανά την υφήλιο, με βιώσιμη οικονομική μεγέθυνση, με περισσότερες και καλύτερες θέσεις εργασίας και με μεγαλύτερη κοινωνική συνοχή. Για το σκοπό αυτό, το Συμβούλιο συμφώνησε για τους συνολικούς στόχους για την απασχόληση και για τα ποσοστά απασχόλησης των γυναικές για το 2010, στόχοι οι οποίοι συμπληρώθηκαν στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Στοκχόλμης στις 23 και 24 Μαρτίου 2001 με ενδιάμεσους στόχους για τον Ιανουάριο του 2005 και ένα νέο στόχο για το 2010 που αφορά το ποσοστό απασχόλησης των γυναικών και ανδρών μεγαλύτερης ηλικίας.
- (4) Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Νίκαιας στις 7, 8 και 9 Δεκεμβρίου 2000 ενέκρινε την Ευρωπαϊκή Κοινωνική Ατζέντα στην οποία αναφέρεται ότι η επάνοδος στην πλήρη απασχόληση συνεπάγεται φιλόδοξες πολιτικές όσον αφορά την αύξηση των ποσοστών απασχόλησης, τη μείωση των περιφερειακών διαφοροποιήσεων, τη μείωση των ανισοτήτων και τη βελτίωση της ποιότητας της απασχόλησης.
- (5) Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Βαρκελώνης στις 15 και 16 Μαρτίου 2002 ζήτησε να ενισχυθεί η ευρωπαϊκή στρατηγική για την απασχόληση μέσω μιας ενισχυμένης, απλοποιημένης και καλύτερα διαχειριζόμενης διαδικασίας που θα έχει ενιαίο χρονικό ορίζοντα το 2010 και θα ενσωματώνει πλήρως τους στόχους της στρατηγικής της Λισσαβώνας. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Βαρκελώνης ζήτησε να απλοποιηθούν οι διαδικασίες συντονισμού και να συγχρονιστούν τα χρονοδιαγράμματα έκδοσης των γενικών προσανατολισμών οικονομικής πολιτικής και των κατευθυντήριων γραμμών για την απασχόληση.
- (6) Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο των Βρυξελλών στις 20 και 21 Μαρτίου 2003 επιβεβαίωσε ότι η στρατηγική για την απασχόληση έχει τον κορυφαίο ρόλο στην υλοποίηση των στόχων της στρατηγικής της Λισσαβώνας για την απασχόληση και την αγορά εργασίας και ότι, μαζί με τους γενικούς προσανατολισμούς οικονομικής πολιτικής, που εξασφαλίζουν το γενικό συντονισμό της οικονομικής πολιτικής στην Κοινότητα, θα λειτουργούν εναρμονισμένα. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ζήτησε οι κατευθυντήριες γραμμές να είναι ολιγάριθμες, προσανατολισμένες στα αποτελέσματα ώστε να επιτρέπουν στα κράτη μέλη να σχεδιάσουν τον κατάλληλο συνδυασμό μέτρων και να συνοδεύονται από τους κατάλληλους επιμέρους στόχους.
- (7) Η στρατηγική για την απασχόληση υποβλήθηκε σε εκτενέστατη αξιολόγηση, συμπεριλαμβανομένης της ενδελεχούς ενδιάμεσης επανεξέτασης της στρατηγικής που ολοκληρώθηκε το 2000 και μιας εμπειριστατωμένης αξιολόγησης των εμπειριών των πρώτων πέντε ετών που έγινε το 2002. Η αξιολόγηση αυτή επεσήμανε την ανάγκη συνέχειας της στρατηγικής για την αντιμετώπιση των διαρθρωτικών αδυναμιών που παραμένουν, καθώς και την ανάγκη να αντιμετωπιστούν οι νέες προκλήσεις που αντιμετωπίζει η διευρυμένη Ευρωπαϊκή Ένωση.
- (8) Για την επιτυχή υλοποίηση της ημερήσιας διάταξης της Λισσαβώνας πρέπει τα κράτη μέλη να επιλέξουν πολιτικές για την απασχόληση που θα επικεντρώνονται, με ισορροπημένο τρόπο και στους τρεις συμπληρωματικούς και αμοιβαία ενισχυόμενους στόχους για πλήρη απασχόληση, ποιότητα και παραγωγικότητα στην εργασία καθώς και κοινωνική συνοχή και ενσωμάτωση. Η επίτευξη των στόχων αυτών απαιτεί περαιτέρω διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις που θα επικεντρώνονται σε 10 βασικές αλληλένδετες προτεραιότητες και ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί στη συνεκτική

διαχείριση της διαδικασίας. Οι μεταρρυθμίσεις της πολιτικής απαιτούν μια προσέγγιση ενσωμάτωσης της διάστασης του φύλου στα εφαρμοζόμενα μέτρα.

- (9) Στις 6 Δεκεμβρίου 2001 το Συμβούλιο ενέκρινε σειρά δεικτών για τη μέτρηση δέκα πτυχών της επένδυσης στην ποιότητα στην εργασία και ζήτησε να χρησιμοποιηθούν οι δείκτες αυτοί στην παρακολούθηση της εφαρμογής των κατευθυντήριων γραμμών και των συστάσεων για την απασχόληση.
- (10) Οι ενεργητικές και προληπτικές πολιτικές πρέπει να συμβάλουν στην επίτευξη των στόχων της πλήρους απασχόλησης και της κοινωνικής ενσωμάτωσης εξασφαλίζοντας ότι οι άνεργοι και οι άεργοι που επιθυμούν να εργαστούν είναι σε θέση ανταγωνισμού μέσα στην αγορά εργασίας και μπορούν ενταχθούν σε αυτή.
- (11) Είναι σκόπιμο να ενθαρρυνθεί το επιχειρηματικό πνεύμα και η καινοτομία στις επιχειρήσεις για να αξιοποιηθούν καλύτερα οι δυνατότητες των επιχειρήσεων για δημιουργία περισσότερων και καλύτερων θέσεων εργασίας. Τα κράτη μέλη δεσμεύονται να εφαρμόσουν τον Ευρωπαϊκό Χάρτη για τις Μικρές Επιχειρήσεις και συμμετέχουν σε μια διαδικασία συγκριτικής βαθμολόγησης των πολιτικών τους για τις επιχειρήσεις.
- (12) Η σωστή ισορροπία μεταξύ ευελιξίας και ασφάλειας θα ενισχύσει την ανταγωνιστικότητα μεταξύ των εταιρειών, θα βελτιώσει την ποιότητα και την παραγωγικότητα στην εργασία και θα διευκολύνει την προσαρμογή των εταιρειών και των εργαζομένων στην οικονομική αλλαγή. Το επίπεδο των προτύπων για την υγεία και την ασφάλεια στην εργασία πρέπει να ανυψωθεί σύμφωνα και με τη νέα κοινοτική στρατηγική για την περίοδο 2002-2006. Οι τομείς της αλιείας, της γεωργίας, των οικοδομικών/τεχνικών έργων, της υγείας και των κοινωνικών υπηρεσιών είναι τομείς υψηλού κινδύνου για εργατικά ατυχήματα. Η πρόσβαση των εργαζομένων στην κατάρτιση είναι ουσιώδης συνιστώσα για την ισορροπία μεταξύ ευελιξίας και ασφάλειας και η συμμετοχή όλων των εργαζομένων πρέπει να ενισχυθεί με την κατάλληλη στοχοθέτηση, λαμβάνοντας υπόψη την απόδοση των επενδύσεων για τους εργαζομένους, τους εργοδότες αλλά και την κοινωνία συνολικά.
- (13) Η υλοποίηση σφαιρικών και συνεκτικών στρατηγικών για τη διά βίου μάθηση έχει πολύ μεγάλη σημασία για την επίτευξη πλήρους απασχόλησης, τη βελτίωση της ποιότητας και της παραγωγικότητας της εργασίας και για την επίτευξη καλύτερης κοινωνικής συνοχής. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Βαρκελώνης χαιρέτησε την ανακοίνωση της Επιτροπής «Η πραγμάτωση μιας ευρωπαϊκής περιοχής διά βίου μάθησης» στην οποία μπόηκαν τα θεμέλια για τη χάραξη στρατηγικών για τη διά βίου μάθηση που θα βασίζονται στην εταιρική σχέση, την πρόβλεψη της ζήτησης για μάθηση, τους επαρκείς πόρους, τη διευκόλυνση της πρόσβασης σε μαθησιακές ευκαιρίες, την καλλιέργεια μιας νοοτροπίας που θα ευνοεί τη μάθηση και τέλος την άμιλλα. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Λισσαβώνας ζήτησε να αυξηθούν ουσιαστικά οι κατά κεφαλήν επενδύσεις στους ανθρώπινους πόρους. Η αύξηση των επενδύσεων απαιτεί επαρκή κίνητρα για τους εργοδότες και τους εργαζομένους και την ανακατανομή των δημόσιων πόρων για αποτελεσματικότερες επενδύσεις στο ανθρώπινο δυναμικό σε όλο το φάσμα της μαθησιακής δραστηριότητας.
- (14) Επαρκής προσφορά εργατικού δυναμικού απαιτείται για τη στήριξη της οικονομικής μεγέθυνσης, την προώθηση της απασχόλησης και την ενίσχυση της βιωσιμότητας των συστημάτων κοινωνικής προστασίας. Η κοινή έκθεση της Επιτροπής και του Συμβουλίου με θέμα «Αύξηση της συμμετοχής του εργατικού δυναμικού και

προώθηση της παράτασης του ενεργού επαγγελματικού βίου»⁷ καταλήγει στο συμπέρασμα ότι απαιτούνται σφαιρικές εθνικές στρατηγικές που θα καλύπτουν όλο τον κύκλο ζωής. Απαιτούνται πολιτικές για την αξιοποίηση του δυναμικού απασχόλησης όλων των ομάδων του πληθυσμού, συμπεριλαμβανομένων των γυναικών, των εργαζομένων μεγαλύτερης ηλικίας, των ατόμων με ειδικές ανάγκες και των μεταναστών. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Βαρκελώνης συμφώνησε ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση πρέπει να επιδιώξει, έως το 2010, να αυξηθεί προοδευτικά κατά 5 χρόνια η πραγματική μέση ηλικία εξόδου από την αγορά εργασίας. Η ηλικία αυτή εκτιμάται ότι το 2001 ήταν τα 59,9 έτη.

- (15) Οι διαφορές μεταξύ των δύο φύλων στην αγορά εργασίας πρέπει να καταργηθούν προοδευτικά εάν η ΕΕ θέλει να επιτύχει την πλήρη απασχόληση, να αυξήσει την ποιότητα στην εργασία και να προωθήσει την κοινωνική ενσωμάτωση και συνοχή. Αυτό απαιτεί μια προσέγγιση για την ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου και ειδικά μέτρα πολιτικής ώστε να δημιουργηθούν οι συνθήκες για την ένταξη, την επανένταξη και την παραμονή στην αγορά εργασίας ανδρών και γυναικών. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Βαρκελώνης συμφώνησε ότι τα κράτη μέλη πρέπει να παρέχουν διευκολύνσεις παιδικής φροντίδας έως το 2010 που να καλύπτουν τουλάχιστον το 90% των παιδιών ηλικίας από τριών ετών έως και την ηλικία υποχρεωτικής εκπαίδευσης και το 33% τουλάχιστον των παιδιών ηλικίας κάτω των 3 ετών. Οι παράγοντες που συντηρούν τις διαφορές μεταξύ των δύο φύλων ως προς την ανεργία και τις αμοιβές πρέπει να αντιμετωπιστούν και να τεθούν ποσοτικοί στόχοι για τη μείωση των διαφορών αυτών, χωρίς να τεθεί υπό αίρεση η αρχή της μισθολογικής διαβάθμισης ανάλογα με την παραγωγικότητα και την κατάσταση της αγοράς εργασίας.
- (16) Η πραγματική ενσωμάτωση στην αγορά εργασίας όσων βρίσκονται σε μειονεκτική θέση θα αυξήσει την κοινωνική συνοχή, τα ποσοστά απασχόλησης και θα βελτιώσει τη βιωσιμότητα των συστημάτων κοινωνικής προστασίας. Η χάραξη κατάλληλων πολιτικών είναι αναγκαία για την αντιμετώπιση των διακρίσεων, την εξασφάλιση μιας εξατομικευμένης προσέγγισης στις μεμονωμένες ανάγκες και τη δημιουργία επαρκών ευκαιριών για απασχόληση με την παροχή κινήτρων προς τους εργοδότες για τη δημιουργία θέσεων εργασίας. Την απόφαση του Συμβουλίου, της 3ης Δεκεμβρίου 2001, με την οποία κηρύσσεται το 2003 «Ευρωπαϊκό έτος των ατόμων με αναπηρία»⁸. Η πρόσβαση στην αγορά εργασίας είναι σημαντικότερη προτεραιότητα σε ό,τι αφορά τα άτομα με αναπηρία που εκτιμάται ότι ανέρχονται σε 37 εκατομμύρια άτομα στην ΕΕ, πολλά από τα οποία έχουν την ικανότητα και την επιθυμία να εργαστούν.
- (17) Για τη βελτίωση των προοπτικών πλήρους απασχόλησης και κοινωνικής συνοχής, η ισορροπία μεταξύ εισοδημάτων που προέρχονται από την εργασία και εισοδημάτων από παροχές ανεργίας ή αεργίας πρέπει να είναι τέτοια ώστε να ενθαρρύνονται τα άτομα να εντάσσονται και να παραμένουν στην αγορά εργασίας και να ενισχύει τη δημιουργία θέσεων εργασίας.
- (18) Με τον όρο αδήλωτη εργασία νοείται «κάθε αμειβόμενη δραστηριότητα που είναι νόμιμη ως προς τη φύση της αλλά δεν δηλώνεται στις δημόσιες αρχές»⁹. Σύμφωνα με

⁷ Κοινή έκθεση της Επιτροπής και του Συμβουλίου «Αύξηση της συμμετοχής του εργατικού δυναμικού και προώθηση της παράτασης του ενεργού επαγγελματικού βίου» εκδοθείσα από το Συμβούλιο στις 7 Μαρτίου 2002.

⁸ ΕΕ 19/12/2001 (2001/903/ΕΚ)

⁹ COM(1998) 219 τελικό

μελέτες το μέγεθος της παραοικονομίας εκτιμάται μεταξύ 7% και 16% του ΑΕγχΠ της ΕΕ. Το ποσοστό αυτό μπορεί να μετατραπεί σε εργασία επίσημου χαρακτήρα για να βελτιωθεί το συνολικό επιχειρηματικό περιβάλλον, η ποιότητα της εργασίας των ενδιαφερομένων, η κοινωνική συνοχή και η βιωσιμότητα των δημοσιονομικών και των συστημάτων κοινωνικής προστασίας. Είναι σκόπιμο να δοθεί προτεραιότητα στη βελτίωση των στατιστικών πληροφοριών για την έκταση της αδήλωτης εργασίας στα κράτη μέλη και την ΕΕ.

- (19) Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Βαρκελώνης υποδέχθηκε ευνοϊκά το πρόγραμμα δράσης της Επιτροπής για τις δεξιότητες και την κινητικότητα και το ψήφισμα του Συμβουλίου για τις δεξιότητες και την κινητικότητα, της 3ης Ιουνίου 2002, κάλεσε την Επιτροπή, τα κράτη μέλη και τους κοινωνικούς εταίρους να λάβουν τα απαιτούμενα μέτρα. Η βελτίωση της επαγγελματικής και γεωγραφικής κινητικότητας και η καλύτερη αντιστοίχιση προσφοράς και ζήτησης εργασίας θα συντελέσουν στην αύξηση της απασχόλησης και της κοινωνικής συνοχής. Πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στη δυνατότητα που περιλαμβάνει η μετανάστευση για την άρση των στενώσεων στην αγορά εργασίας ενώ ταυτόχρονα θα υποστηριχθούν οι μακροπρόθεσμοι στόχοι για ανάπτυξη των χωρών προέλευσης των μεταναστών.
- (20) Η αξιολόγηση των πρώτων πέντε ετών της στρατηγικής για την απασχόληση ανέδειξε την καλύτερη διακυβέρνηση ως το κλειδί για τη μελλοντική αποτελεσματικότητα της στρατηγικής. Η επιτυχής υλοποίηση των πολιτικών για την απασχόληση εξαρτάται από τη σύμπραξη σε όλα τα επίπεδα, την ενεργό συμμετοχή πολλών επιχειρησιακών υπηρεσιών και επαρκείς οικονομικούς πόρους για τη στήριξη της εφαρμογής των κατευθυντήριων γραμμών. Τα κράτη μέλη είναι υπεύθυνα για την αποτελεσματική εφαρμογή των κατευθυντήριων γραμμών για την απασχόληση και την ισορροπημένη εκτέλεση σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο.
- (21) Η αποτελεσματική εφαρμογή των κατευθυντήριων γραμμών για την απασχόληση απαιτεί την ενεργό συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων σε όλα τα στάδια, από τη χάραξη των πολιτικών έως και την άσκησή τους. Στην κοινωνική σύνοδο κορυφής που πραγματοποιήθηκε στις 13 Δεκεμβρίου 2001 οι κοινωνικοί εταίροι επεσήμαναν την ανάγκη για ανάπτυξη και βελτίωση του συντονισμού τριμερών διαβουλεύσεων. Συμφωνήθηκε επίσης να πραγματοποιείται μια τριμερής κοινωνική σύνοδος κορυφής για τη μεγέθυνση και την απασχόληση πριν από κάθε εαρινό Ευρωπαϊκό Συμβούλιο.
- (22) Εκτός από τις κατευθυντήριες γραμμές για την απασχόληση, τα κράτη μέλη θα εφαρμόσουν πλήρως τους γενικούς προσανατολισμούς οικονομικής πολιτικής και θα πρέπει να εξασφαλίσουν ότι τα μέτρα που λαμβάνουν είναι πλήρως συνεπή με την τήρηση υγιών δημοσιονομικών και τη μακροοικονομική σταθερότητα.

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ:

Άρθρο 1

Εγκρίνονται οι επισυναπτόμενες στο παράρτημα κατευθυντήριες γραμμές για τις πολιτικές των κρατών μελών για την απασχόληση.

Άρθρο 2

Όλες οι πτυχές των κατευθυντήριων γραμμών θα ληφθούν υπόψη κατά τη χάραξη των πολιτικών των κρατών μελών, με τρόπο πλήρη και ολοκληρωμένο, και θα αποτυπώνονται στα εθνικά σχέδια δράσης που υποβάλουν τα κράτη μέλη κάθε έτος την 1η Οκτωβρίου.

Βρυξέλλες,

*Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος*

Οι κατευθυντήριες γραμμές για την απασχόληση

Ευρωπαϊκή στρατηγική για την πλήρη απασχόληση και καλύτερες θέσεις εργασίας για όλους

Τα κράτη μέλη ασκούν τις πολιτικές τους για την απασχόληση κατά τρόπο ώστε να τηρούνται οι στόχοι και οι προτεραιότητες δράσης και να σημειώνεται πρόοδος ως προς την επίτευξη των ειδικών ποσοτικών στόχων που προβλέπονται παρακάτω. Ιδιαίτερη προσοχή θα δοθεί στην εξασφάλιση της καλής διαχείρισης των πολιτικών για την απασχόληση.

Εκτός από αυτές τις κατευθυντήριες γραμμές για την απασχόληση και τις συναφείς με αυτές συστάσεις για την απασχόληση, τα κράτη μέλη θα εφαρμόσουν πλήρως τους γενικούς προσανατολισμούς της οικονομικής πολιτικής και θα μεριμνούν για τη συνεκτική λειτουργία αυτών των δύο μέσων.

A. Οι πρωταρχικοί στόχοι

Σύμφωνα και με την ημερήσια διάταξη της Λισσαβώνας οι πολιτικές απασχόλησης των κρατών μελών θα έχουν ως τρεις πρωταρχικούς στόχους την πλήρη απασχόληση, την ποιότητα και παραγωγικότητα στην εργασία και την κοινωνική συνοχή και ένταξη.

Οι στόχοι αυτοί θα επιτευχθούν με τρόπο ισορροπημένο, δεδομένου ότι είναι εξίσου σπουδαίοι για την πραγμάτωση των φιλοδοξιών της Ένωσης. Οι συνεργίες θα αξιοποιηθούν πλήρως βάσει της θετικής αλληλεπίδρασης των τριών στόχων.

Πλήρης απασχόληση

Τα κράτη μέλη θα επιδιώκουν την πλήρη απασχόληση με την υιοθέτηση μιας σφαιρικής πολιτικής προσέγγισης στην οποία θα περιέχονται πρόσθετα μέτρα για την προσφορά και τη ζήτηση και έτσι θα αυξήσουν τα ποσοστά της απασχόλησης στο πνεύμα των στόχων της Λισσαβώνας και της Στοκχόλμης.

Οι πολιτικές θα συμβάλουν στην επίτευξη μέσου όρου για την ΕΕ:

- Συνολικό ποσοστό απασχόλησης 67% το 2005 και 70% το 2010
- Ποσοστό απασχόλησης των γυναικών: 57% το 2005 και 60% το 2010
- Ποσοστό απασχόλησης 50% για τους εργαζομένους μεγαλύτερης ηλικίας το 2010.

Τα κράτη μέλη θα θέσουν εθνικούς στόχους συνεπείς με τα προσδοκώμενα σε επίπεδο ΕΕ αποτελέσματα.

Βελτίωση της ποιότητας και της παραγωγικότητας στην εργασία

Η βελτίωση της ποιότητας στην εργασία συνδέεται στενά με τη μετάβαση σε μια ανταγωνιστική και βασισμένη στη γνώση οικονομία και θα πρέπει να επιδιωχθεί με συντονισμένες προσπάθειες όλων των συντελεστών και ιδίως μέσω του κοινωνικού διαλόγου. Η ποιότητα είναι μια πολυδιάστατη έννοια που αφορά τόσο τα επαγγελματικά χαρακτηριστικά όσο και την ευρύτερη αγορά εργασίας. Περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, την εγγενή ποιότητα της θέσης εργασίας, τις δεξιότητες, τη δια βίου μάθηση και την εξέλιξη της

σταδιοδρομίας, την ισότητα των φύλων, την υγεία και την ασφάλεια στην εργασία, την ευελιξία και την ασφάλεια, την ένταξη και την πρόσβαση στην αγορά εργασίας, την οργάνωση της εργασίας και το συνδυασμό επαγγελματικού και οικογενειακού βίου, τον κοινωνικό διάλογο και τη συμμετοχή των εργαζομένων, την ποικιλομορφία και τη μη εφαρμογή διακρίσεων και τη συνολική επίδοση της εργασίας.

Η αύξηση των ποσοστών απασχόλησης πρέπει να συμβαδίζει με τη συνολική αύξηση της παραγωγικότητας της εργασίας. Η ποιότητα στην εργασία μπορεί να συντελέσει στην αύξηση της παραγωγικότητας της εργασίας και οι συνεργίες μεταξύ αυτών των δύο πρέπει να αξιοποιηθούν πλήρως. Αυτό αποτελεί ιδιαίτερη πρόκληση για τον κοινωνικό διάλογο.

Ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής και ενσωμάτωσης

Οι πολιτικές απασχόλησης πρέπει να ενισχύουν την κοινωνική ενσωμάτωση διευκολύνοντας τη συμμετοχή στην απασχόληση μέσω της αυξημένης πρόσβασης σε σταθερή και ποιοτική απασχόληση για όλους, γυναίκες και άνδρες, που είναι σε θέση να εργαστούν· την καταπολέμηση των διακρίσεων στην αγορά εργασίας· και την πρόληψη του αποκλεισμού ατόμων από τον κόσμο της εργασίας.

Η οικονομική και κοινωνική συνοχή πρέπει να προαχθεί με τη μείωση των περιφερειακών ανισοτήτων ως προς την απασχόληση και την ανεργία, με την επίλυση των προβλημάτων της απασχόλησης σε μειονεκτούσες περιοχές στην ΕΕ και τη θετική στήριξη των οικονομικών και κοινωνικών μεταρρυθμίσεων.

Οι πολιτικές πρέπει να συμβάλουν κυρίως στην επίτευξη ουσιαστικής μείωσης έως το 2010 του ποσοστού των φτωχών εργαζομένων σε όλα τα κράτη μέλη.

B. Προτεραιότητες δράσης

Ως προς αυτούς τους τρεις πρωταρχικούς στόχους τα κράτη μέλη θα τηρούν τις ακόλουθες προτεραιότητες. Για καθεμία από τις προτεραιότητες αυτές τα κράτη μέλη θα υιοθετήσουν την προσέγγιση της ενσωμάτωσης της διάστασης του φύλου.

1. ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΑ ΚΑΙ ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΑΝΕΡΓΟΥΣ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΑΕΡΓΟΥΣ

Τα κράτη μέλη θα εμποδίσουν τις εισροές στη μακροχρόνια ανεργία και θα προωθήσουν τη βιώσιμη επανένταξη στην αγορά εργασίας τόσο των ανέργων όσο και των άεργων που επιθυμούν να εργαστούν. Συγκεκριμένα:

- θα εξασφαλίσουν ότι στους αιτούντες εργασία παρέχεται έγκαιρος προσδιορισμός των αναγκών, συμβουλές και προσανατολισμός, βοήθεια κατά την αναζήτηση εργασίας και εξατομικευμένο σχέδιο δράσης από τα πρώτα στάδια της περιόδου ανεργίας· έως το 2005, τέτοιες υπηρεσίες θα πρέπει να παρέχονται σε όλους τους ανέργους πριν από τον 4ο μήνα ανεργίας
- θα παρέχουν στους αιτούντες εργασία πρόσβαση σε αποτελεσματικά και αποδοτικά μέτρα που ενισχύουν την απασχολησιμότητα και τις δυνατότητες ενσωμάτωσης. Τα ενεργητικά μέτρα για την αγορά εργασίας πρέπει να ανταποκρίνονται στις ατομικές ανάγκες, με ιδιαίτερη προσοχή στα άτομα που αντιμετωπίζουν τις μεγαλύτερες δυσκολίες στην αγορά εργασίας και να εφοδιάζουν τα άτομα με την εμπειρία που

απαιτείται για να είναι ανταγωνίσιμα στην αγορά εργασίας· συγκεκριμένα τα κράτη μέλη θα εξασφαλίσουν ότι:

Έως το 2005 σε όλους τους ανέργους θα προσφερθεί η δυνατότητα μιας νέας αρχής υπό τη μορφή επαγγελματικής πείρας ή κατάρτισης (σε συνδυασμό με την κατάλληλη βοήθεια για αναζήτηση εργασίας) προτού φθάσουν στον 6ο μήνα ανεργίας, στην περίπτωση των νέων που είναι περισσότερο επιρρεπείς στο να γίνουν μακροχρόνια άνεργοι, και προτού φθάσουν τους 12 μήνες ανεργίας σε όλες τις άλλες περιπτώσεις·

Έως το 2010 το 30% των μακροχρόνια ανέργων να συμμετέχουν σε κάποιο ενεργητικό μέτρο υπό τη μορφή απόκτησης επαγγελματικής πείρας ή κατάρτισης.

- να μεριμνούν για την τακτική αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας των προγραμμάτων για την αγορά εργασίας τα οποία και θα αναθεωρούν ανάλογα με τα αποτελέσματα.

2. ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ ΘΕΣΕΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Τα κράτη μέλη θα ενθαρρύνουν τη δημιουργία περισσότερων και καλύτερων θέσεων εργασίας ενισχύοντας το επιχειρηματικό πνεύμα και την καινοτομία σε ένα ευνοϊκό επιχειρηματικό περιβάλλον. Ιδιαίτερη προσοχή θα δοθεί στην αξιοποίηση του δυναμικού δημιουργίας θέσεων εργασίας στις νέες επιχειρήσεις που καινοτομούν στον τομέα των υπηρεσιών και της E&A. Οι προτεραιότητες πολιτικής τις οποίες θα υπηρετούν οι εθνικοί στόχοι θα εστιάζονται:

- στην προώθηση της εκπαίδευσης και της κατάρτισης για δεξιότητες σχετικές με τη διοίκηση επιχειρήσεων και θα παρέχουν στήριξη, και μέσω κατάρτισης, για να έχουν όλοι τη δυνατότητα να σταδιοδρομήσουν επιχειρηματικά, ιδίως οι γυναίκες, οι άνεργοι και οι άεργοι που επιθυμούν να εργαστούν·
- στην απλοποίηση και τη μείωση των διοικητικών και κανονιστικών επιβαρύνσεων για νέες επιχειρήσεις και την πρόσληψη προσωπικού, διευκολύνοντας την πρόσβαση σε μικροπιστώσεις και κεφάλαια επιχειρηματικού κινδύνου για τις νέες επιχειρήσεις που έχουν προοπτικές μεγάλης ανάπτυξης (βλ. επίσης ΓΠΟΠ, 11ο προσανατολισμό).

3. ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΩΝ ΑΛΛΑΓΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΑΡΜΟΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ

Τα κράτη μέλη θα διευκολύνουν την προσαρμοστικότητα των εργαζομένων και των εταιρειών ως προς τις αλλαγές λαμβάνοντας υπόψη την ανάγκη για ευελιξία και ασφάλεια. Θα εκσυγχρονίσουν τη νομοθεσία για την απασχόληση χαλαρώνοντας τους περιορισμούς που επηρεάζουν τη δυναμική της αγοράς εργασίας και την απασχόληση εκείνων των ομάδων που αντιμετωπίζουν δυσκολίες πρόσβασης στην αγορά εργασίας, θα αναπτύξουν τον κοινωνικό διάλογο, θα ενισχύσουν την εταιρική κοινωνική ευθύνη και θα λάβουν άλλα κατάλληλα μέτρα για την προώθηση:

- της ποικιλομορφίας των συμβατικών και άλλων εργασιακών ρυθμίσεων, συμπεριλαμβανομένου του χρόνου εργασίας, ευνοώντας την εξέλιξη της σταδιοδρομίας, την καλύτερη ισορροπία ιδιωτικής και επαγγελματικής ζωής και ευελιξίας και ασφάλειας·

- καλύτερων εργασιακών συνθηκών, συμπεριλαμβανομένης της υγείας και της ασφάλειας, και της πρόσβασης για όλους τους εργαζομένους στην κατάρτιση· οι πολιτικές θα αποβλέπουν συγκεκριμένα στα εξής αποτελέσματα:

συνολική μείωση κατά 15% του ποσοστού επίπτωσης των εργατικών ατυχημάτων και 25% μείωση για τους τομείς υψηλού κινδύνου σε κάθε κράτος μέλος·

μείωση της ψαλίδας μεταξύ των εργαζομένων με χαμηλό επίπεδο ειδίκευσης και των εργαζομένων με υψηλό επίπεδο ειδίκευσης σε ό,τι αφορά τη συμμετοχή στην κατάρτιση.

- στο σχεδιασμό και τη διάδοση καινοτομικών και βιώσιμων μορφών οργάνωσης της εργασίας·
- στη θετική διαχείριση των οικονομικών αλλαγών και αναδιαρθρώσεων.

4. ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΚΑΙ ΚΑΛΥΤΕΡΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΤΟ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ

Τα κράτη μέλη θα υλοποιήσουν στρατηγικές για τη δια βίου μάθηση, μεταξύ άλλων και μέσω της βελτίωσης της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης, ώστε να εφοδιαστούν όλοι με τις δεξιότητες που απαιτεί ένα σύγχρονο εργατικό δυναμικό σε μια κοινωνία που θα βασίζεται στη γνώση, προς όφελος της εξέλιξης της σταδιοδρομίας τους και για τη μείωση της αναντιστοιχίας δεξιοτήτων και αναγκών της αγοράς εργασίας.

Οι πολιτικές θα αποβλέπουν στα εξής αποτελέσματα έως το 2010:

- *τα κράτη μέλη πρέπει να εξασφαλίσουν ότι το μέσο ποσοστό των ατόμων ηλικίας 25-64 ετών στην ΕΕ που θα έχει ολοκληρώσει την ανώτερη βαθμίδα της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης θα φθάνει ή θα υπερβαίνει το 80%·*
- *αύξηση του ποσοστού συμμετοχής των ενηλίκων στην εκπαίδευση και την κατάρτιση σε 15% στην ΕΕ με ποσοστά συμμετοχής που θα ξεπερνούν το 10% σε κάθε κράτος μέλος.*

Θα διευκολυνθούν οι παραγωγικές επενδύσεις στο ανθρώπινο δυναμικό από τους εργοδότες και τα άτομα, μέσω για παράδειγμα της κατάλληλης φορολογικής μεταχείρισης των δαπανών για την εκπαίδευση και την επαγγελματική κατάρτιση και τα δημοσιονομικά θα προσανατολιστούν περισσότερο στις επενδύσεις στο ανθρώπινο δυναμικό σύμφωνα και με τις συνολικές δημοσιονομικές δεσμεύσεις.

Οι πολιτικές θα αποβλέπουν συγκεκριμένα στην επίτευξη, έως το 2010, ουσιαστικής κατά κεφαλήν αύξησης των δημόσιων και ιδιωτικών επενδύσεων στο ανθρώπινο δυναμικό, ανάλογα με τους εθνικούς στόχους, συμπεριλαμβανομένης σημαντικής αύξησης στις επενδύσεις των επιχειρήσεων για την κατάρτιση των ενηλίκων ώστε να φθάσουν το 5% του συνολικού κόστους εργασίας στην ΕΕ.

5. ΑΥΞΗΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΚΑΙ ΠΑΡΑΤΑΣΗ ΤΟΥ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ ΒΙΟΥ

Τα κράτη μέλη θα εξασφαλίσουν ότι υπάρχει επαρκώς διαθέσιμο εργατικό δυναμικό και ευκαιρίες απασχόλησης για τη στήριξη της οικονομικής μεγέθυνσης και της απασχόλησης. Συγκεκριμένα:

- θα αυξήσουν τη συμμετοχή στην αγορά εργασίας αξιοποιώντας το δυναμικό όλων των ομάδων του πληθυσμού, μέσω μιας ολοκληρωμένης προσέγγισης που θα εστιάζεται στη διαθεσιμότητα και την ελκυστικότητα των θέσεων εργασίας, στην ανταμοιβή της εργασίας, στην αύξηση των δεξιοτήτων και στην παροχή κατάλληλων υποστηρικτικών μέτρων
- θα προωθήσουν την παράταση του επαγγελματικού βίου ιδίως με τη διαμόρφωση εργασιακών συνθηκών που θα ευνοούν τη συγκράτηση θέσεων εργασίας - όπως η πρόσβαση στη συνεχιζόμενη κατάρτιση και ευέλικτες μορφές οργάνωσης της εργασίας - και καταργώντας τα κίνητρα για πρόωρη έξοδο από την αγορά εργασίας, ιδίως με τη μεταρρύθμιση των συστημάτων πρόωρης συνταξιοδότησης και εξασφαλίζοντας ότι θα ανταμείβεται όποιος παραμένει ενεργός στην αγορά εργασίας.

Συγκεκριμένα, οι πολιτικές θα αποβλέπουν στην αύξηση, έως το 2010, κατά 5 έτη, σε επίπεδο ΕΕ, της πραγματικής μέσης ηλικίας εξόδου από την αγορά εργασίας (η ηλικία αυτή εκτιμάται ότι είναι 59,9 το 2001). Τα κράτη μέλη θα προσδιορίσουν, για το σκοπό αυτό, εθνικούς στόχους που θα είναι συνεπείς με το προσδοκώμενο σε ΕΕ αποτέλεσμα.

- και θα αξιοποιήσουν το πρόσθετο εργατικό δυναμικό που προέρχεται από τη μετανάστευση, σύμφωνα με την κοινοτική πολιτική για τη μετανάστευση και κατά τρόπο που θα στηρίζει τους μακροπρόθεσμους στόχους για ανάπτυξη των χωρών προέλευσης των μεταναστών.

6. ΙΣΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ

Τα κράτη μέλη θα εξαλείψουν σταδιακά, μέσω μιας προσέγγισης για την ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου και ειδικές παρεμβάσεις πολιτικής, τις διαφορές μεταξύ των φύλων ως προς τα ποσοστά απασχόλησης, ανεργίας και τις αμοιβές. *Συγκεκριμένα, οι πολιτικές τους θα αποβλέπουν στην επίτευξη έως το 2010 της εξάλειψης των διαφορών μεταξύ των φύλων σε ό,τι αφορά την ανεργία και στη μείωση κατά το ήμισυ της ψαλίδας των αμοιβών των δύο φύλων σε κάθε κράτος μέλος, μέσω μιας πολυδιάστατης προσέγγισης που θα αφορά όλους τους παράγοντες που δημιουργούν την ψαλίδα των αμοιβών, συμπεριλαμβανομένων μέτρων κατά του διαχωρισμού της αγοράς εργασίας ανά τομείς και επαγγέλματα, για την εκπαίδευση και την κατάρτιση, την ταξινόμηση των επαγγελματιών και τα συστήματα αμοιβών, την αύξηση της ευαισθητοποίησης και της διαφάνειας.*

Ιδιαίτερη προσοχή θα δοθεί στο συνδυασμό επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής, ιδίως με την παροχή υπηρεσιών φροντίδας για παιδιά και άλλα εξαρτώμενα μέλη. *Οι πολιτικές θα αποβλέπουν στο να υπάρχει κάλυψη, έως το 2010, 33% για υπηρεσίες παιδικής μέριμνας για τα παιδιά ηλικίας 0-3 ετών και 90% για τα παιδιά από 3 ετών έως την ηλικία της υποχρεωτικής σχολικής εκπαίδευσης σε κάθε κράτος μέλος.*

7. ΠΡΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΩΝ ΔΙΑΚΡΙΣΕΩΝ ΕΝΑΝΤΙ ΤΩΝ ΑΤΟΜΩΝ ΣΕ ΜΕΙΟΝΕΚΤΙΚΗ ΘΕΣΗ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Τα κράτη μέλη θα ενισχύσουν την ενσωμάτωση των ατόμων που αντιμετωπίζουν ιδιαίτερες δυσκολίες στην αγορά εργασίας, για παράδειγμα όσων εγκαταλείπουν πρόωρα το σχολείο, των ατόμων με αναπηρία, των μεταναστών και εθνοτικών μειονοτήτων, αναπτύσσοντας την απασχολησιμότητά τους, αυξάνοντας τις ευκαιρίες για εύρεση εργασίας και προλαμβάνοντας κάθε μορφής διάκριση.

Συγκεκριμένα, οι πολιτικές θα αποβλέπουν στα εξής αποτελέσματα έως το 2010:

- *μείωση κατά το ήμισυ των ποσοστών πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου σε κάθε κράτος μέλος με αποτέλεσμα συνολική μείωση στην ΕΕ της τάξης του 10%*
- *μείωση κατά το ήμισυ σε κάθε κράτος μέλος της ψαλίδας ως προς την ανεργία ατόμων που βρίσκονται σε μειονεκτική θέση, σύμφωνα και με τους εθνικούς ορισμούς*
- *μείωση κατά το ήμισυ σε κάθε κράτος μέλος της ψαλίδας στα ποσοστά ανεργίας μεταξύ των εχόντων την ιθαγένεια της ΕΕ και των μη εχόντων την ιθαγένεια της ΕΕ.*

8. ΝΑ ΑΝΤΑΜΕΙΒΕΤΑΙ Η ΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΚΙΝΗΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΕΛΚΥΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Τα κράτη μέλη θα μεταρρυθμίσουν το σύστημα παροχής οικονομικών κινήτρων ώστε η εργασία να είναι ελκυστική και να ενθαρρύνονται τα άτομα να αναζητούν εργασία, να εργάζονται και να παραμένουν σε εργασία. Θα μεταρρυθμίσουν τα συστήματα φορολογίας και παροχών ώστε να εξαλειφθούν οι παγίδες της ανεργίας, της φτώχειας και της αεργίας και να ενθαρρυνθεί η συμμετοχή στην αγορά εργασίας των γυναικών, των εργαζομένων χαμηλής ειδίκευσης, των εργαζομένων μεγαλύτερης ηλικίας και όσων είναι απομακρυσμένοι από την αγορά εργασίας.

Διατηρώντας παράλληλα επαρκές επίπεδο κοινωνικής προστασίας, τα κράτη μέλη θα επανεξετάσουν ιδιαίτερος τα ποσοστά αντικατάστασης και τη διάρκεια των παροχών· θα εξασφαλίσουν επαρκή διαχείριση των παροχών, ιδίως σε συνδυασμό με αποτελεσματική αναζήτηση εργασίας, λαμβάνοντας υπόψη την ατομική κατάσταση· θα εξετάσουν το ενδεχόμενο χορήγησης παροχών λόγω εργασίας, εφόσον χρειάζεται· θα μειώσουν τους υψηλούς οριακούς φορολογικούς συντελεστές για την εξάλειψη των παγίδων της αεργίας και θα μειώσουν τη φορολογική επιβάρυνση για τους χαμηλόμισθους.

Συγκεκριμένα, οι πολιτικές θα αποβλέπουν στην επίτευξη, έως το 2010, σημαντικής μείωσης της φορολογικής επιβάρυνσης για τους χαμηλόμισθους εργαζομένους ανάλογα με τους εθνικούς στόχους.

9. ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ ΤΗΣ ΑΔΗΛΩΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΕ ΚΑΝΟΝΙΚΗΣ ΜΟΡΦΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ

Τα κράτη μέλη θα αναπτύξουν και θα εφαρμόσουν μίγμα πολιτικών για την εξάλειψη της αδήλωτης εργασίας, που θα συνδυάζει την απλοποίηση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, την άρση των αντικινήτρων και την παροχή κατάλληλων κινήτρων στα συστήματα φορολογίας και παροχών, τη βελτίωση της ικανότητας επιβολής του νόμου και την εφαρμογή κυρώσεων. Θα επενδύσουν στην ανάπτυξη των στατιστικών δεδομένων σε εθνικό επίπεδο

και επίπεδο ΕΕ ώστε να γίνει γνωστή η έκταση του προβλήματος και να συντελεσθεί πρόοδος σε εθνικό επίπεδο.

Οι πολιτικές θα αποβλέπουν στην ουσιαστική μείωση, έως το 2010, της αδήλωτης εργασίας σε κάθε κράτος μέλος, βάσει βελτιωμένων στατιστικών δεδομένων.

10. ΠΡΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗΣ ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΑΣ ΜΕΤΑΞΥ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ ΚΑΙ ΖΗΤΗΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Τα κράτη μέλη θα αντιμετωπίσουν το έλλειμμα εργατικού δυναμικού, τις στενώσεις της αγοράς εργασίας και τις περιφερειακές ανισότητες ως προς την απασχόληση και την ανεργία με την προώθηση της επαγγελματικής κινητικότητας και την άρση των εμποδίων για τη γεωγραφική κινητικότητα, ιδίως με την υλοποίηση του σχεδίου δράσης για τις δεξιότητες και την κινητικότητα, τη βελτίωση της αναγνώρισης και της διαφάνειας των τίτλων σπουδών και των προσόντων, τη δυνατότητα μεταφοράς των δικαιωμάτων κοινωνικής ασφάλισης και συντάξεων, την παροχή των κατάλληλων κινήτρων στα συστήματα φορολογίας και παροχών και με την αξιοποίηση του δυναμικού της μετανάστευσης.

Η προβολή των ευκαιριών για θέσεις εργασίας και κατάρτιση σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο πρέπει να αυξηθεί ώστε να ενισχυθεί η καλύτερη αντιστοίχιση προσφοράς και ζήτησης εργατικού δυναμικού. *Συγκεκριμένα, έως το 2005, οι αιτούντες εργασία σε όλη την ΕΕ πρέπει να είναι σε θέση να συμβουλευόμαστε όλες τις κενές θέσεις εργασίας διαμέσου των υπηρεσιών απασχόλησης των κρατών μελών.*

Γ. Καλύτερη διαχείριση, σύμπραξη και εκτέλεση

Τα κράτη μέλη θα εξασφαλίσουν την αποτελεσματική εφαρμογή των κατευθυντήριων γραμμών για την απασχόληση, ακόμα και σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο.

Η κινητοποίηση όλων των συντελεστών

Πρέπει να εξασφαλιστεί η στενή συνεργασία των αρμόδιων κοινοβουλευτικών οργάνων στην εφαρμογή των κατευθυντήριων γραμμών, τηρουμένων των διαφόρων εθνικών παραδόσεων και πρακτικών. Επιπλέον όλοι οι κύριοι συντελεστές, συμπεριλαμβανομένης της κοινωνίας των πολιτών, πρέπει να ασκήσουν το ρόλο που τους ανήκει στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής στρατηγικής για την απασχόληση.

Η συμμετοχή των περιφερειακών και τοπικών συντελεστών στην ανάπτυξη και υλοποίηση των κατευθυντήριων γραμμών πρέπει να υποστηριχθεί μέσα από τοπικές συμπράξεις, τη διάδοση των πληροφοριών και τη διαβούλευση.

Ενεργός συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων

Η σύμπραξη με τους κοινωνικούς εταίρους πρέπει να προαχθεί σε εθνικό, τομεακό, περιφερειακό, τοπικό και επιχειρησιακό επίπεδο ώστε να εξασφαλιστεί η εφαρμογή, παρακολούθηση και η συνέχεια της στρατηγικής για την απασχόληση.

Καλούνται οι κοινωνικοί εταίροι σε εθνικό επίπεδο, σύμφωνα με τις εθνικές παραδόσεις τους και πρακτικές, να εξασφαλίσουν την αποτελεσματική εφαρμογή των κατευθυντήριων γραμμών και να αναφέρουν τις σημαντικότερες συνεισφορές τους σε όλους τους τομείς ευθύνης τους, ιδίως για τη διαχείριση των αλλαγών και την προσαρμοστικότητα, τη συνεργία

μεταξύ ευελιξίας και ασφάλειας, την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού, την ισότητα των φύλων, την αξία της εργασίας, καθώς και την υγεία και την ασφάλεια στην εργασία.

Οι ευρωπαϊοί κοινωνικοί εταίροι σε διεπαγγελματικό και τομεακό επίπεδο καλούνται να συμβάλουν στην εφαρμογή των κατευθυντήριων γραμμών για την απασχόληση και να στηρίζουν τις προσπάθειες που αναλαμβάνουν οι εθνικοί κοινωνικοί εταίροι σε όλα τα επίπεδα, όπως το διεπαγγελματικό, το τομεακό και το τοπικό επίπεδο. Όπως εξήγγειλαν στα κοινά προγράμματα εργασίας, οι κοινωνικοί εταίροι σε διεπαγγελματικό επίπεδο θα υποβάλουν ετησίως έκθεση για τη συμβολή τους στην εφαρμογή των κατευθυντήριων γραμμών. Οι τομεακοί κοινωνικοί εταίροι καλούνται υποβάλουν έκθεση για τις αντίστοιχες ενέργειες τους.

Αποτελεσματικές και αποδοτικές υπηρεσίες απασχόλησης

Τα κράτη μέλη θα εξασφαλίσουν την ικανότητα των υπηρεσιών τους να παράγουν αποτελέσματα ως προς τους στόχους και τις προτεραιότητες της πολιτικής για την απασχόληση κατά τρόπο αποτελεσματικό και αποδοτικό. Αυτό απαιτεί ιδίως ένα σύγχρονο σύστημα υπηρεσιών απασχόλησης που θα συνεργάζονται στενά με τις υπηρεσίες κοινωνικές επανένταξης· επαρκείς υπηρεσίες υψηλού επιπέδου για τη δια βίου μάθηση· και επιθεωρήσεις εργασίας που θα προάγουν τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας.

Επαρκείς δημόσιοι πόροι

Τα κράτη μέλη θα εξασφαλίσουν τη διάθεση επαρκών οικονομικών πόρων για την εφαρμογή των κατευθυντήριων γραμμών για την απασχόληση, ενώ παράλληλα θα συμμορφώνονται με την ανάγκη για υγιή δημοσιονομικά σύμφωνα με τους γενικούς προσανατολισμούς της οικονομικής πολιτικής.

Θα αξιοποιήσουν πλήρως την ενδεχόμενη συνεισφορά των ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών Ταμείων, ιδίως του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου, για την αποτελεσματική άσκηση των πολιτικών και την ενίσχυση της θεσμικής ικανότητας στο πεδίο της απασχόλησης.